

Phân tích khổ thơ cuối của bài thơ Ánh trăng của tác giả Nguyễn Duy.

Trong thi ca xưa, hình ảnh vàng trăng thường gắn liền với những mộng mơ, qua đó thể hiện được sự tinh tế và nhạy cảm trong tâm hồn của người nghệ sĩ. Viết về ánh trăng- mảng đề tài tưởng như quá quen thuộc ấy, nhà thơ Nguyễn Duy không những không bị chìm khuất trong những cái bóng quá lớn của tác phẩm thành công trước đó mà lại thể hiện được những sáng tạo nghệ thuật độc đáo rất Nguyễn Duy. Không chỉ thể hiện được những cái mộng mơ thường thấy mà thông qua hình ảnh của ánh trăng nhà thơ đã gửi gắm được những tâm sự, cảm xúc thầm kín, bởi ánh trăng trong thơ ông đã trở thành biểu tượng của những kí ức đã qua, của những kỉ niệm khó quên trong cuộc đời. Tư tưởng, nội dung này được thể hiện chi tiết thông qua khổ thơ cuối của bài thơ Ánh trăng.

Hình ảnh vàng trăng là hình ảnh xuyên suốt bài thơ, tuy dung lượng bài thơ tương đối ngắn nhưng qua đó người đọc vẫn cảm nhận được những tình cảm, cảm xúc chân thành nhất của nhà thơ Nguyễn Duy với chính những kí ức đã qua của mình.

Bằng sự liên tưởng đầy độc đáo, Nguyễn Duy đã nói về những kí ức của một thời gian khổ nhưng đầy hào hùng thông qua hình ảnh ánh trăng, đặc biệt qua khổ thơ cuối thì tác giả đã thể hiện được trọn vẹn những tình cảm, sự day dứt đau đớn vì trong một lúc nào đó đã chót quên đi những tình nghĩa của một thời đã xa:

“Trăng cứ tròn vành vạnh

Kể chi người vô tình

Ánh trăng im phăng phắc

Đủ cho ta giật mình”

Trong dòng tâm sự của tác giả Nguyễn Duy ta có thể thấy được, vàng trăng ở đây không đơn thuần chỉ là một hiện tượng của tự nhiên mà nó trở thành một sinh thể có sự sống, có cảm xúc, đó là biểu tượng cho những tình nghĩa, cho những dòng chảy của quá khứ.

Vàng trăng đã trở thành một người bạn thân thiết, một người tri kỉ vì nó gắn bó với những kí ức của tuổi thơ, cùng nhà thơ vào chiến trường. Những kí ức, tình nghĩa đó quá sâu lắng mà nhà thơ ngỡ không thể nào quên. Nhưng khi đất nước đã được giải phóng, trở về với cuộc sống mới, chìm đắm vào guồng quay bất tận của cuộc sống mà nhà thơ đã quên đi những kí ức, quên đi người bạn tri kỉ ấy.

Ta có thể thấy, khổ cuối của bài thơ đã dồn nén biết bao nhiêu nỗi niềm, tâm sự. Hình ảnh vàng trăng im phăng phắc thể hiện được sự tinh nghĩa, thủy chung của ánh trăng, ánh trăng vẫn trong trẻo vô ngần như thế chỉ có con người là đổi khác. Nhà thơ đã thể hiện được sự tự trách nghiêm khắc với bản thân vì sự vô tình, đổi khác của mình.

Ánh trăng không đổi khác, không cất lời trách móc nhưng vẫn khiến cho thi nhân phải giật mình. Đây không phải sự giật mình trong trạng thái khi chịu một sự tác động từ bên ngoài vào cơ thể một cách bất ngờ mà là sự giật mình trọng tâm thức của nhà thơ, chính sự im lặng của vầng trăng đã làm cho bao kỉ niệm kí ức sống dậy mạnh mẽ, và nhận ra rằng mình đã từng lãng quên nên “giật mình” ở đây là sự hốt hoảng, sự tự trách trong chính tâm hồn của nhà thơ.

Cái giật mình của nhà thơ Nguyễn Duy thật đáng trân trọng, đó là cái giật mình của ý thức, của trách nhiệm khiến cho chúng ta cảm động. Tự hỏi trong chúng ta hôm nay có ai dám chắc rằng mình chưa bao giờ lãng quên những điều mà chúng ta cho là trân quý nhất, và khi nhận thức được sự lãng quên ấy thay vì chấp nhận cho qua, tự an ủi rằng “À, thì ra mình đã quên” mà có mấy ai ý thức được sâu sắc sự vô tình của mình được như Nguyễn Duy.

Nếu đọc thơ Nguyễn Duy ta có thể được một hồn thơ chân chất gần gũi mà mộc mạc, lớn lên trong hoàn cảnh nghèo khó ở vùng đất Thanh Hóa, tác giả luôn có những day dứt, băn khoăn về cuộc sống lam lũ, nghèo khổ của con người quê mình, do vậy mà có thể nói Nguyễn Duy rất trân trọng những tình nghĩa, những kỉ ức gian khó của một thời đã qua.

Khổ thơ cuối của bài thơ không chỉ khép lại bài thơ mà nó còn mang ý nghĩa triết lí sâu sắc: Trong chúng ta ai cũng sẽ có những lúc lãng quên đi những kỉ ức tốt đẹp của quá khứ. Do vậy, nếu như không nhận ra kịp thời, không có những cái giật mình thức tỉnh thì biết đâu đây chúng ta cũng xe đánh mất chính mình.

Cả bài thơ như thấm đượm hình ảnh ánh trăng trong trẻo, thủy chung. Cũng mượn ánh trăng để nói lên tâm trạng của mình, nhà thơ Lí Bạch cũng từng viết:

“Cử đầu vọng minh nguyệt

Đê đầu tư cố hương”

Nếu hình ảnh vầng trăng mang đến những ám áp để sưởi ấm tâm hồn của người lữ khách xa quê thì ánh trăng trong thơ của Nguyễn Duy lại là ánh trăng của kỉ ức, của tình nghĩa. Ánh trăng ấy không chỉ là một người tri kỉ vẫn luôn dõi theo nhà thơ mà đó còn là ánh trăng thức tỉnh con người tình nghĩa sâu nặng bên trong nhà thơ.

Bài thơ Ánh trăng không chỉ là tâm sự riêng của nhà thơ Nguyễn Duy, mà đây còn là bài thơ giúp cho người đọc tự soi chiếu được chính mình. Cuộc sống của con người luôn chảy trôi vô tình, đừng vì quá đắm mình trong cuộc sống thực tại mà lãng quên đi những kỉ ức đã qua, đó là những kỉ ức mà chúng ta đã từng trải qua, nó góp phần làm nên con người của thực tại, vì vậy hãy trân trọng để nó luôn sống động trong tâm hồn của mỗi chúng ta.

--Nguồn st--

A night landscape photograph featuring a full moon in a dark blue sky, partially obscured by the silhouettes of bare trees. The foreground shows a field of tall grasses or reeds, also in silhouette. A semi-transparent dark blue rectangular box is overlaid on the middle of the image, containing yellow text.

**Phân tích khổ cuối của bài thơ Ánh trăng
tác giả Nguyễn Duy**